

هیچ کس نمی‌تواند بگوید وضعیت خوب است

بهزاد نبوی، فعال سیاسی اصلاح طلب در گفت‌وگو با ایرنا درباره عملکرد دولت تا الان گفت: «اصولاً وضعیت کشور ما به گونه‌ای است که عملکرد دولت به تنهایی نمی‌تواند خیلی مطرح باشد، طبیعی هم هست که نقش دولت و نقش آقای دکتر پزشکیان در این دوره فرق می‌کند، در دوره مرحوم آقای رئیسی یک جور بود، الان جور دیگری است، بنابراین با توجه به حضور آقای پزشکیان در ریاست‌جمهوری اگر بخواهم به سوال شما پاسخ بدهم اول باید بگویم که عملکرد ایشان در زمینه بهبود وضعیت معیشت و اقتصاد کشور هنوز رضایت‌بخش نیست! هیچ کس نمی‌تواند بگوید خوب است.»

وی در ادامه افزود: «اولی به هر حال عملکرد دولت معلول مسائل متعددی و مهمتر از همه معلول سیاست خارجی است، روی کار آمدن آقای ترامپ در آمریکا، تهدیداتش، و مواردی نظیر این مؤثر است. به طور کلی این اقدامات سبب تشدید تحریم‌ها شده، از صدور نفت ایران بیشتر جلوگیری شده، طبیعی است این‌ها اثرش را خیلی فوری روی اقتصاد و معیشت می‌گذارد، البته آقای پزشکیان به نظر من آن مواردی را که وعده داده توانسته تا حدود زیادی به آن‌ها نزدیک شود، نه این که برسد، توانسته به آن‌ها نزدیک شود.»

نبوی درباره وفای ملی که شعار دولت چهاردهم است، گفت: «همین فرمان سیاست خارجی محصول وفای است؛ الان سران سه قوه کاملاً با هم هماهنگ هستند و خصوصاً در موضوع سیاست خارجی با هماهنگی خیلی خوبی پیش می‌روند. بعضی برخوردهای ظاهری را هم شما توجه نکنید، ولی هماهنگی سران سه قوه معلول همین وفای ملی است، رای اعتماد اولیه به کابینه آقای پزشکیان هم معلول و محصول همین وفای ملی است. بسیاری از تحولات در سیاست داخلی هم معلول همین وفای ملی است؛ من خیلی طرفدار این شعار وفای ملی بودم و همیشه هم این را گفته‌ام، بعضی‌ها می‌گفتند این وفای ملی به معنی وفای حاکمیت با مردم است، من اینطور نمی‌دیدم، من شعار وفای دولت را در نوعی ائتلاف طیف‌های مختلف سیاسی مؤثر در حاکمیت برای حل مشکلات بسیار بزرگ کشور می‌دانستم و می‌دانم، خوشبختانه این ائتلاف ملی تا حدودی شکل گرفته است.»

نبوی درباره گروه‌های تندرو داخلی و آثار عملکرد آنها بر وفای تصریح کرد: «وفای خواست حاکمیت است، آن اقلیت کوچک مخالف هم دلش می‌خواهد، ولی زورش نمی‌رسد این وفای را به هم بزند.» نبوی درباره آینده مذاکرات ایران و آمریکا گفت: «بینید بعضی‌ها به این مذاکرات خیلی بدبین هستند و می‌گویند کلاهبرداری است و به نتیجه نمی‌رسد! من در مورد این‌ها صحبت نمی‌کنم. آن چه تا به حال در سه دوره مذاکره‌ای که انجام شده اتفاق افتاده، این بوده که طرفین اظهار رضایت کرده‌اند، این هم که بعد از مذاکرات دور دوم گروه کارشناسی تشکیل شد و حتی من شنیدم که آقای عراقچی گفته ممکن است لازم باشد مذاکرات را دو دور در هفته برگزار کنیم نشان می‌دهد که بحث‌های جدی‌تری در حال مطرح شدن است که به کار کارشناسی نیاز دارد. حالا این که به نتیجه برسد یا نرسد، این را من پیشگو نیستیم و نمی‌توانم بفهمم ته دل آقای ترامپ چیست و نهایتاً چه کار می‌خواهد بکند؟ ولی آنچه که اتفاق افتاده از نظر من خوب است، از نظر آقای نتانیاهو هم بد بودنش را بارها اعلام کرده است! نتانیاهو در خارج از کشور ناراحت است، در داخل هم هستند کسانی که مصاحبه‌های زیادی می‌کنند که این مذاکرات فایده ندارد و بایستی جور دیگر رفتار کرد. من نسبت به این مذاکرات خوشبین هستم، اما نه به این معنی که حتماً به نتیجه مثبت می‌رسد.»

وی با اشاره به حضور پزشکیان در جلسه مجمع عمومی جبهه اصلاحات پیش از انتخابات توضیح داد: «این تشکل قبیل از انتخابات قصد داشت تصمیم‌گیری کند آقای پزشکیان را به عنوان کاندیدا معرفی کند یا نه، یکی از این تشکل‌ها به پزشکیان گفت چرا سراغ ما نیامید؟ او گفت از شما چیزی ندیدیم! راجع به موضوعی پرسیدم برنامه‌تان چیست؟ گفتند برنامه‌ای نداریم! پزشکیان گفت من با تشکیلاتی که برنامه‌ای در این زمینه ندارم، چه کار دارم؟ صحبت وی تا حدی منطقی بود. ضمن آنکه خودش هم حزبی نیست. مع الوصف کارهایی هم شده و احزاب، گروه‌ها و جبهه اصلاحات با آقای پزشکیان ارتباطاتی دارند. اما این ارتباطات کافی است یا ناکافی، نمی‌توان الان پیش بینی کرد.»

نظر
خواهی

بلندگوی مواضع

بررسی عملکرد و جایگاه سخنگو در احزاب فعال ایران در گفت‌وگو با سخنگویان سه حزب

مبارز دیده نمی‌شود و مشخص نیست اصلاً عنوانی برای سخنگویی در آنها وجود دارد یا خیر. البته در بین آنها، باید به دو نکته توجه داشت؛ اول اینکه حزب توسعه ملی ایران، سخنگوی دفتر سیاسی دارد ولی خود حزب سخنگویی را معرفی نکرده است و به نظر می‌رسد عباس موسایی همان وظیفه را بر عهده دارد. نکته دوم هم مربوط به حزب کارگزاران سازندگی است. این حزب تا سال ۱۴۰۰، حسین مرعشی را به عنوان سخنگو داشته است اما در دوره جدید و شورای مرکزی جدیدی که طی دو سال گذشته انتخاب شده، تکلیف این سمت مشخص نیست. ۳- دو گروه جالب توجه دیگر جامعه روحانیت مبارز و شریان هستند که سخنگو را معرفی کرده‌اند اما فعالیت چندانی از سوی آنها دیده نمی‌شود. البته غلامرضا مصباحی مقدم به عنوان سخنگوی جامعه روحانیت مبارز تا قبل از انتخابات مجلس دوازدهم فعال بود اما بعد از آن خبری از او وجود ندارد.

سعید نورمحمدی (سخنگوی حزب ندای ایرانیان)، فاطمه پهلوانی (سخنگوی حزب اتحاد ملت) از سمت احزاب اصلاح طلب و جواد هروی (سخنگوی حزب اعتدال و توسعه) از سمت احزاب میانه‌رو، سه سخنگویی بودند که در ارتباط با سخنگویی احزاب به سوالات هم‌میهن پاسخ دادند. البته ذکر این نکته ضروری است که برای نظرخواهی این شماره، سعی بر این بود که با احزاب و گروه‌های اصول‌گرا هم گفت‌وگو داشته باشیم اما پاسخی به تماس‌ها داده نشد. مجید متقی‌فر، سخنگوی جبهه پایداری هم اعلام کرد که وقت گفت‌وگو با هم‌میهن را ندارد.

فرهاد فخرآبادی

خبرنگار گروه سیاست

در چارچوب و شاکله احزاب، هرچند عنوان دبیرکل در چارت بالاتر از سایر افراد قرار دارد اما بدون شک، یکی از مهم‌ترین جایگاه‌ها را باید مربوط به سخنگوی حزب دانست؛ فردی که وظیفه اعلام مواضع یک حزب سیاسی را بر عهده دارد و به نوعی بلندگوی حزب محسوب می‌شود؛ جایگاهی که در سیستم حزبی ایران نیز وجود دارد.

هرچند ده‌ها حزب و گروه سیاسی ثبت شده و قانونی در فضای سیاسی ایران وجود دارند اما در بهترین حالت، شاید بتوان گفت حزب و گروه‌هایی که فعالیت جامعی داشته و همیشه حاضر هستند، به عدد یازده می‌رسند. با بررسی‌هایی که از یازده حزب و گروه صورت گرفته، می‌توان به این نکته‌ها اشاره کرد: ۱- فعال‌ترین سخنگوها مربوط به احزاب ندای ایرانیان، اعتدال و توسعه و اتحاد ملت هستند و پس از آنها، سخنگوهای احزاب اعتماد ملی و جبهه پایداری قرار دارند. ۲- در بین این گروه‌ها و احزاب، نام و نشانی از سخنگو در احزاب توسعه ملی ایران، کارگزاران سازندگی، موتلفه اسلامی و مجمع روحانیون

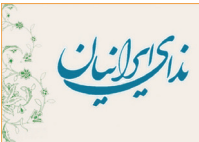
عکس: ایرنا

در سیستم حزبی ایران، سخنگو چه جایگاهی دارد و تا چه میزان به این جایگاه نگاه جدی می‌شود؟

تمام می‌شود، عملاً کرکره حزب پایین کشیده می‌شود تا اینکه باز هم یک انتخابات دیگر از راه برسد. اما برخی از احزاب مثل حزب اعتدال و توسعه، جلسات هفتگی دارند و شورای مرکزی آنها ماهانه تشکیل جلسه می‌دهد و آخرین مسائلی که در کشور و جهان می‌گذرد را مورد بررسی قرار داده و اعلام موضع می‌کنند. ما در حزب اعتدال و توسعه، در قبال هر مسئله سیاسی در داخل ایران، چه در منطقه و چه در حوزه بین‌الملل که پیرامون کشور ایجاد شده باشد، اظهار موضع می‌کنیم. لذا در سیستم حزبی ایران، جایگاه سخنگو براساس حزبی که به سخنگویش این قوت، قدرت و اختیار را داده باشد که بتواند ابراز نظر کند و مواضع حزب را بگوید، متفاوت است. احزابی که معمولاً شورای مرکزی و بدنه قوی دارند، سعی می‌کنند که سخنگو را در بیان مواضع حزب‌شان مختار بگذارند و آن سخنگو هم سعی می‌کند در چارچوب حزب خودش صحبت کند. ما به خاطر اینکه از این قضیه عبور کنیم، اخیراً شروع به تغییر شاکله حزب کرده‌ایم؛ کلاس‌های آموزشی برای اعضای حزب و به‌خصوص شورای مرکزی گذاشته‌ایم. برای اعضای که قرار است به تازگی به حزب بپیوندند، این شرط را قرار دادیم که باید دوره‌های مختلفی چون تاریخ معاصر، توسعه و سیاست خارجی را سپری کنند و بعد از آن وارد ساختار حزب شوند. پس بنابراین ما در حال پوست‌اندازی جدی هستیم برای اینکه شاکله و بنیان‌های خودمان را تقویت کنیم. یکی از قسمت‌هایی هم که در حزب اعتدال و توسعه به آن توجه خاص می‌شود، سخنگوی حزب است که از اختیارات وسیع برخوردار است که بتواند در چارچوب نظرات شورای مرکزی و دفتر سیاسی حزب، به بیان مواضع حزب در برابر مسائل روز بپردازد.

میان می‌گذارند، اینطور به نظر می‌رسد که نظر حزب است اما در حقیقت اینطور نیست و بعضاً تحلیل خودشان را می‌گویند. فرایند دموکراتیک حزبی این را می‌طلبد که موضع‌گیری‌ها در یک پروسه‌ای قرار بگیرد، مسیر خودش را طی کند، بحث و جمع‌بندی شود و بعد این جمع‌بندی توسط سخنگو ارائه شود. وقتی فردی حرف می‌زند، ممکن است در بیان مواضع علائق و گرایشات فردی او بر مواضع حزبی غالب شود اما سخنگو اینطور نیست، ممکن است موضعی که از منظر موضع حزب بیان می‌کند، با نظر شخصی خودش خیلی متفاوت باشد. بنابراین از این نظر، سخنگویی کار بسیار خطیر و سختی است. خطیر از این جهت است که باید در قبال نظر جمع بسیار آمین باشد و در خدمت نظر جمع باشد. سخت بودن هم از این جهت است که بخواهد نظر شخصی خودش را تفکیک کرده و به‌هیچ‌عنوان در بیانش دیده نشود. در نظام حزبی ایران، این رویکردی که ایجاد شده و احزاب به این سمت حرکت می‌کنند که مواضع رسمی‌شان توسط سخنگو اعلام شود، بسیار کار خوب و لازمی است، اما ممکن است ما در این فرآیند به بلوغ کامل نرسیده باشیم. یعنی به این شکلی که گفتم، مراحل طی نشود که یک موضوعی در محافل حزبی به بحث گذاشته شود و خروجی این بحث به عنوان موضع رسمی حزب منتشر شود. خلاصه اینکه به نظر بنده در نظام حزبی ایران حتماً چنین چیزی لازم است و یکی از نشانه‌های بلوغ حزبی ما هم به حساب می‌آید.

جواد هروی: متأسفانه احزاب سیاسی در جامعه ایران، خیلی جایگاه فعال و به‌روز ندارند و بیشتر احزاب فقط مختص به زمان انتخابات هستند و انتخابات که

سعید نورمحمدی
سخنگوی حزب
ندای ایرانیان:
در هر دو جریان
سیاسی اصلاح طلب
و اصول‌گرا تعداد
احزابی که جلسات
منظم برای تعیین
مواضع و سیاست‌های
حزب دارند، تعداد
کمی است و اکثریت
احزاب عملاً تبدیل به
گعده‌های دوستانه
یا خانوادگی می‌شوند
و کارکردهای حزبی
خود را درست انجام
نمی‌دهند

سعید نورمحمدی: در نظام حزبی ایران، که فاصله زیادی با مدل‌های حرفه‌ای تحزب دارد، جایگاه سخنگو بیشتر به ویژگی‌های شخصی فرد، روابط درونی و ساختار مدیریتی حزب بستگی دارد و در حقیقت نقش تربیون حزب را ایفا می‌کند و بازتاب‌دهنده مواضع و دیدگاه‌های درون حزبی است. در این فضا، سخنگو بیشتر به شخصیت افراد وابسته است تا به ساختار حزبی، و جایگاه او با توجه به توانمندی‌ها و تأثیرگذاری‌اش در حزب تعیین می‌شود. در حالی که در احزاب پیشرفته، سخنگو به عنوان یک کنشگر استراتژیک و پلی میان حزب و جامعه سیاسی و مدنی عمل می‌کند. سخنگوی حرفه‌ای نه تنها به عنوان یک تربیون، بلکه می‌تواند به‌عنوان نماد و برند حزب شناخته شود. با این حال، تا زمانی که ساختار حزبی حرفه‌ای در ایران ایجاد نشود، جایگاه سخنگو به‌طور اساسی و ریشه‌ای تثبیت نخواهد شد.

فاطمه پهلوانی: سیستم حزبی ما از این منظر تفاوت زیادی با کشورهای دیگر جهان ندارد. یکسری مواضع نسبت به مسائل مختلف وجود دارد که طبیعتاً یک حزب با توجه به خاستگاه فکری، ایدئولوژی و جهان‌بینی‌ای که دارد، دیدگاه‌های خود را درباره آنها صورت‌بندی می‌کند تا این را به صورت فرمتی رسمی به جامعه ارائه کند. نکته مهم این است که ما در احزاب معمولاً اشخاص سرشناسی را داریم که هر کدام ممکن است یک وزنه سیاسی محسوب شوند که همین افراد حتی ممکن است، مواضعی که می‌گیرند، مواضع یک حزب را هم تغییر دهند. این افراد به صورت سنتی بعضاً وقتی که بیان موضع می‌کنند و مطلبی را با جامعه در

